

საქართველოდან ყოველივე გავქვითო, ფასი ისინი სწევნ, რადგანაც რუსულ ფულზეთი თითონ სკინან და ერთი-ორად აძლიერნ საქონელში.

ქართველი ერისათვის გერმანელების მოსვლა საქართველოში მეტად დიდი მნიშვნელობა აქვია.

და არა მარტო ქართველებისათვის, არამედ საქართველოს ყველა მცხოვრებლებისათვის. ქართველთა ხალხმა უკვე შეიგნო და დაავსა ეს ქართველი ხალხი გერმანელებში ჰედდავს თავის დასმარებით და მსხვერპლად.

და აი ვილაკებთათვის საქართველო, რომ ქართველ ხალხს გული აუშლიათ სხვა და სხვა ქორეზი და ცილსწამებით...

გმირებს დაძებნ, სუფივს ჩემი დღეი და ნილია.

ასე ჰყოიდა მთელი თავისი სიკაცხელ დიდებული აკაცი.

ჩემივე განძნენ. ესენი არიან ჩემნი დემოკრატის მორჩინევი ნათესავი, ჩემნი მუხა ხალხის მებრძოლი ფრთა.

სამწუხაროდ, ჩემს მუშეობაზე არის ისეთი ნაწილი, რომელიც სამშობლოს აღდგენის ღრის სამშობლოს მივალბეთ ვამოვიდა თავის სიზარმაცი, უფლაგ ვაფიკებით...

მაგრამ ასეთია პატარა უქორესობა.

საუკეთესო ნაწილი ჩემი მუშეობის კი, არა თუ თავისი თვლით, თავისი სისხლით უმბავს საბირველს ჩემს თავისუფლებას, ჩემს დემოკრატულ რესპუბლიკას.

ჩემი საუკეთესო მუშეობა, ახალგაზრდა, ჩემი სამშობლოს სხვა და სხვა ალგას იბოტებით სამშობლოს თავისუფლებას და დამოუკიდებლობას განსამტკიცებლად.

ამავე ღრის კი მათ ზურგს უკან ქურდები, სპეკულიანტები და ჩემი დამოუკიდებლობის მტრები ერთად შეაკვირებულან, რომ სართლი ძალბოლით ვაიანათ ჩემი რესპუბლიკა და მისი დამოუკიდებლობა.

ჩემი მთავრობა ამას განსაკუთრებულ ძალით და ენერგიით შეგებოლებდა. საქართველოს სიმტკიცე, სიმტკიცე რესპუბლიკანური წყობილების დასამყარებლად.

თუ ზოგიერი შემხვედვენი ანგელოზს შეგნის ცეცხლის მავალი ხელში, მით უმეტეს შეგნის ეს ჩემს თავიანთად.

ჩემი საუკეთესო შეილები და მტრები სისხლით უმბად არ უნდა იფიქრობდეს.

მთი დიდების ტანჯვა-მწუხარებამ და ცრურებმა უნაკლებად არ უნდა ჩაიჩინოს და წუგუნად ის მიიღე უნდა დარჩენი, რომ მთი შეილებს სისხლმა ჩემი სამშობლოს თავისუფლება და დამოუკიდებლობა განსამტკიცე.

მოულოდნელ შეგნებულ და მებრძოლ მუშებს ახალგაზრდა-ყველას ვისცე ეს სამშობლოსათვის უფროსი გული.

ამოუღებელი მთავრობას გვერდში და დემოკრატის მას ჩემი ქვეყნის ვასაქმენდათ და სახსნელად.

დადგურტკიცით ქვეყანას, რომ ქართველი ერი და მისი დემოკრატია ღირსნი არიან თავისუფლებას.

დადგურტკიცით, ყველას, რომ ქართველი დემოკრატის საკუთარი ძალ-ღონით შეუძლიან თავისი ქვეყნის სიბრტყის მოწყობა და წინააღმდეგობა.

ამავე ღრის უსტრუქციის საშინისტრო შეცოხთა შინაგან საქმეთა სამინისტროს იმის შესახებ, რომელ მასტრებში დასრულდა საერთო არჩევნები და შესდგა საერთო განკვეთიანი. პასუხის მიღებისთანავე, უკვე შედგენილ სა-მასტრო ერთობა მიუკეთათ წინადადება. მომრიგებულ მისამართულათა არჩევის შესახებ.

სულ უნდა არჩული ექმნის მომრიგებელი მისამართული:

სახელი	სამსახური	სახელი	სამსახური
ტულიძის	6	4	
ბორჯაღის	6	3	
დღეშელის	3	3	
გორის	11	6	
სიღნაღის	6	3	
ზაქათალის-ოქცი	3	1	
თელავის	4	3	
თიანეთის	3	2	
ქუთაისის	11	5	
რაჭის მაზრა	4	3	
ღვინის და სვანეთის	4	3	
შორაპნის	7	5	
აორტყევის	6	2	
ახალ-სენჯის	1	2	
ზუგდიდის	6	3	
სოხუმის	7	4	

დაკეუბი.

ბერლინი, 21 ოქტ. სამხედრო ცნობა. დასავლეთის ფრონტი. კრანფრინე რუკარტის არმი. ფლანდრიაში, ლისის სექტორში, ძლიერი ბრძოლა სწარმოებდა. მტერი შემოიჭრა ზომიერებით, მაგრამ კონტრ-იერიშით ისევ განედევნეთ. დიდძალ ირივი მხარეზე მტერი გამაგრდა ლისის დასავლეთ ნაწილზე. ჯარის ნაწილი, რომელიც მინდარეს მეთე შემოიჭრა, დავატყვევით. ფრანკის მკერე ჯგუფი გამაგრდა აღმოსავლეთ ნაწილზე. კონტრ-იერიშის აღმსავლეთი მტერი შემოიჭრა დორლოვის და შევეგების აეთი. მაღლობებზე, ვიტის დასავლეთით და სამხრეთ-დასავლეთით ჩვენ მივიტყვევით მტრის იერიში. შელდის ჩრდილოეთით ჩვენი პოზიციების წინ მოვიგერიტ მტრის იერიში. ტურნის ჩრდილოეთით მტრმა მიადიწია შელდა. ტურნის სამხრეთით დენდის აღმოსავლეთით მტრებმა ბრძოლა გაუჭეს. სენ-ამანის ხაზზე და მალაბრეტზე სასწრაფო აღმოსავლეთით და ჩრდილოეთ-აღმოსავლეთით სოლუმის ორივე მხარეზე და ლუკატის მტრებმა 17 და 18 ოქტომ. იერიში გააუტყვევით. ლუკატის და უახლეს შუა უღუმინ დიდი ძალბით მტრებმა კვლავ ძლიერი იერიში მოიტყანა სოიერგომის და ფერტრენის შუა. ხარის დაბლობის დასავლეთით მტრის იერიში მოვიტყვევით. სოლუმის ორივე მხარეზე მტრებმა გააუტყა ჩვენი წინა ხაზი, მაგრამ მაღლობებზე, კალაქის აღმოსავლეთით და სამხრეთ-დასავლეთით მტერი შევიტყვევით. ჩვენ მიერ დატოვებული ორბიერი და ორბიერი კონტრ-იერიში ისევ დავიბრუნეთ. ლუკატის ორივე მხარეზე, ძლიერი ბრძოლის შემდეგ, ჩვენ შევიტყვევით ჩვენი პოზიციები. ამ ბრძოლაში განსაკუთრებულ სიმამაცე გამოიჩინა ბრანდენბურგის 44 დივიზიამ. რომელიც ხელმძღვანელობდა გენერალ-მაიორი პასი. მიუხედავად იმისა, რომ ამ ბრძოლაში მტრებმა შრავდა სამხრეთის მასალა დახარჯა, ოცი კილომ. ფრანტზე, ჩვენი ჯარის სიმამაცის გამო მან ძლიერი მკერე ტერიტორია მოიკ.

გერმანიის ჯარს-ზარდავს ანობა.

სერის ჩრდილოეთით ლანზ-მარის გზატკეცილის ორივე მხარეზე მტრებმა იერიში განაახლა. კონტრ-იერიშით ჩვენ დავიბრუნეთ მტრის ხელში გადასული პოზიციები და მოწინააღმდეგავს ძლიერი იერიში მოვიტყვევით. დიდძალი ენის დასავლეთით, აღმოსავლეთი პრუსიის ბათალიორბიან და ბრძოლაში გამოვიტყვევებ 231 პოლკმა მოაგერიტ მტრის იერიში და თავისი პოზიციები დაბრუნდა. უფროსის აღმოსავლეთით მტერი შედგა 19 ოქტომბრის განმარტების ვაჟთაროებებსა: მაგრამ 411 პოლკმა და ბავარიის 23 პოლკის მეშვენიერობით მტრის ცდა უნაკლებად ჩაუტყდა.

გალუციის არბია. ბონტევილის აღმოსავლეთით ამერიკელების იერიში მოვიტყვევით. მაისის ორივე მხარეზე უმნიშვნელო შეტყვევებია.

სამხრეთ-აღმოსავლეთის ფრონტი. მორავიზე ჩვენ მოვიგერიტ სერბიელების განახლებული იერიშიები.

ბერლინი, 21 ოქტ. საღამოს სამხედრო ცნობა. ფრანტზე მტერი აწინაგრძელებს კონტრ-იერიშებს, რომელთაც ჩვენ ვიგერიტებთ. მდინარე ენის აღმოსავლეთით, უფროსის ორივე მხარეზე მტრის მიერ დაპერილი მაღლობის წინააღმდეგ კონტრ-იერიშებს ვაწარმოებთ და ვიმარტებთ.

რუსეთის ფრონტზე.

მოსკოვი. 21 ოქტ. ს. რ. ც. აღ. კომიტ. ბედილონი მიუტრის მიუღებელი. 19 ოქტ. აღმოსავლეთის ფრონტი: კუშნის მიმართულენი, სოფელ ვისევკასთან ბრძოლა გრძელდება. მტრის შეტევა კუშნის ქაზანახზე მოვიტყვევით, კრანფრინის მიმართულენით მტრებმა დიდძალი ჯარს მოუტყაო თავი და შეტევა დაიწყეთ. ჩრდილოეთის ფრონტი: ცარიკის მიმართულენი ჩვენ დავიტყვევით საფრთხე ვიოტყვევით; ივანოვო-სარტის ფრონტზე წინსვლას განევტყვევით.

ასტრას და საზღვი ნიკა.

ვენა, 19 ოქტ. ავსტრიის მთავრობას ჯერ არ გამოუქვეყნებია ვილსონის პასუხი. ფიქრობენ, რომ ვილსონი მოითხოვს მათზე გერმანიისთან კავშირის შეწყვეტას. ავსტრია რისკებებს როგორც ფედერატული სახელმწიფო.

დაშობილია.

კატენავა გენი, 19 ოქტ. გერმანიის რკინის გზებზე ბრძანება დაგზავნათ.—მალე იყენენ მოსალოდნელ დემობილიზაციის წესიერად ჩატარებისთვის.

ნიკა.

სტოკჰოლმი, 19 ოქტ. ამერიკის გზებ-თეში გამოუქვეყნებულა ახლა, რომელიც მოითხოვს ახალ წლამდე ელსას-ლორინის საფრანგეთისთვის დაბრუნებას.

რუსისკაგია.

ბერლინი, 21 ოქტ. რეისტრის სხილმა დაინიშნა 20 ოქტ. განსახილველი საკითხი კონსტიტუციის შეცვლის შესახებ. სახელმწიფოთა თავისი საქმეს განაგრძობს. დემობილიზაციის სტრატეგიაში გამოუქვეყნება აკრძალულია. ზოგიერთი მემარჯვენე სოციალისტური გაზეთები დახურეს.

ავსტრო-უნგრეთის ნიკა და ვალსონი.

გერმანიის პრესა. 20 ოქტ. პაპა. ვაინგერტინი და რაიხის ატოკინიერები: ავსტრო-უნგრეთის ნიკის შესახებ, სამამასი, ცილსონის ჰუმბო ჰინდა ლანსიოთან. განსაკუთრებულ კომპანი მიწიბილი აქვს ავსტრო-უნგრეთის ნიკის შესვლას. ფიქრობენ რომ ნიკას, რომელსაც ახლო მომავალში მოელოდნენ, ზომიერი კილო ექმნება.

სასაქონის ნიკის გავსახვა.

ბერლინი, 21 ოქტ. გერმანიის სახელმწიფოთა ნიკის ვილსონის კერას გვაუგებია.

პაპაგა. ნეიტრალურ სახელმწიფოებში ვიკეულება მმა, რომ შეთანხმების სახელმწიფოთა მთავრობებმა უნაკლებ გერმანიისთან ზავის შეკვრა ვილსონის 14 პუნქტის საფუძველზე, იმ შეთანხმებაში ამერიკა სეპარატულ ზავს შეკვრას გერმანიისთან და საფრანგეთთან და თავის ჯარს გამოიყვანს ამერიკის ხელშეკრულების თანახმად ვილსონს აქვს უფლება ვადასდგას ასეთი ნაბიჯი.

შეკრულება, რომელიც ჯერ ხელმოუწერია.

საქართველოს მთავრობა ვიოტყენს სკლის სანკტის საბრტყელ ბურჟუაზიას და სამეფოდლეობის მიმობლაზეცა ხდება.

ქვეყნის ბილი იუყევა: გეტმანის სასახლეში სამსახურები კრება მობდა, რომელიც მთავრობაში მთავრობის მინისტრის საბჭოს წევრებმა და საერთო წარმომადგენლებმა გადაწყვეტილებათ გამო მივიღან სასურველი განკარგულებას.

ბერლინი, 21 ოქტ. პარტიის ხელმძღვანელებმა გამოუტყვევო მოწოდება რევოლუციონერი მოძრაობის წინააღმდეგ, რომელსაც შეუძლიან მოიყვანოს ხალხი ბოლშევიზმამდე და სამოქალაქო ომი დაიწყვილს.

ქვეყნის "ლიონის პროგრესი" იუყევა, რომ ვატკანს ვილსონის პასუხს იმედი გასუტყევა.

ბერლინი. საფრანგეთის სოციალისტურ გაზეთებმა გამოუქვეყნებულა მოწოდება, სადღე დასუტყეტები მიმართვენ საფრანგეთის მუშებს. მოწოდება მოაგონებს მათ ცენტრალურ სახელმწიფოების ზავის პირობებს და სთხოვს მათივე კლასს ამ ვადამუჭვეტ მიწებში მთავრობის სიძულვილი და მხალ შეგნების ხალხის უფლებებისა და ზავის დასაცავად.

უცხოეთი.

დაქორთობდა ავალეების დაბრუნება.

ლონდონი, 19 ოქტ. კონდონის მიმობლივს სამხედრო თანამშრომელი სერის: აივლისიდან მოკავშირეებმა უკან დაიბრუნეს: ბრიტანე კურტერ, ლისის მიდამო, დუტი, კამბრი, სენ-კატინი, ლუფერი, გომბი, შენდენდამი, ლაიონი, მთელი ჩრდილო. შამპანი და ზემო არგონი. ყველა ეს მტრების და დამოუკიდებელი განმარტყვევანი უფრო მიმხილული ხდება, თუ ვიგებინათ ჩვენს ვანგულთა ვაზაფულს და შარანდელ ზაფულს. მორავ სამხედრო განზახულენათა აღსრულება შეგნობა ვადავლათომიზივალ ზაფულსისთვის... (დადამხარტყულია). მტერი შეიძლება მხოლოდ ამ ზამთარში ვადიარინის სრულ ვანდეტყუებას, მაგრამ ჩვენი ვანარჯება უხრუჭვეტყუვითაა. ეს მხოლოდ ღრის და ისიც რა-მოდინამე თვის საკითხია. მტრის სიუსტეტთანდათი თვალსაჩინო ხდება, მას ასევე სტრატეგია და მისიკური, რომელსაც ხელეწიერად აბაფერი ვიგებენ. ამ უქანსიერი წლის ვანვაგებობაში მას დაავალი მილონი შეეძლება დაიკავტე 5000 ზარხანნი, რიც შეეძლება თითქმის მესამედ მისი არტყერიისას. მას ძალზე უნდა შეემტყობია რიკეხი თავისი დივიზიების, რიკეხი მთი ძალა საგრძობადი მკერების. მტრის სათადარგო ჯერი 30 დივიზიამდე ჩამოვიდა, რომელთაგან მხოლოდ ნახევარი უნდა წარმოადგენს ახლა სავარგის ძალას. სულერი ვანწივლებაც დღით-ღღე კენდა გერმანიის, დაბრუნლება, ან სრული ვანდატყევა, აი ის არჩევანი, რომელიც მტრის წინაშე სდგება.

ტყვეების გათავისუფლება.

სტოკჰოლმი, 18 ოქტ. ინალისი ქვედა პალატის მინისტრმა ვანგებდა, რომ დროებით ზავის აუცილებელ პირობათ ყველა ინგლისური ტყვეების ვანთავისუფლებას ვსთავობთ.

იუსტიციის სამინისტრო.

იუსტიციის მინისტრმა ამა ოქტომბრის 18-ს შედგენა მიწვევითა გაგვჯანდა სამინისტროს ქვემდებარე დაწესებულებათა უფროსებს:

„აიბი ვაუტყევი, რომ თანახმაა ჩემის განკარგულებისა ამა ოქტომბრის 10-დან მოხდა სრული ვანწივლება იუსტიციის სამინისტროს კანცელარიის საქმის წარმოებისა.

„ამისდა მიხედვით, ვანწივდა დაუყოვნებლოდ და ყოველ შემთხვევაში ამა წლის ნოემბრის 1-დან მიიწვი მთელი მიწვევა-მოწვევა სამინისტროსათვის სახელმწიფო ენაზე აწარმოებია.“

იუსტიციის სამინისტროს კანცელარიის დირექტორად დაინიშნა ნავიკე ვეილიდ გ. თ. კორდანიანი, ხოლო უფროსი იურისკონსულტად სენატორი პ. მ. სმეტკინი.

ორმახის, ოქტომბრის 21-ს, დღის 11 საათზე უსტრუქციის მინისტრის კამინტეში მიწვეული იყო საგანგებო თათბირი საქართველოს სასამართლო დაწესებულებათა ვანწივლებაზე სასამართლო. თათბირზე, თანამდებობის პირთა გარდა, მოწვეული იყო მთელი შემადგენლობა პარლამენტის იურიდიულ კომისიისა.

იუსტიციის მინისტრმა წინადადება მისცა ტულიძის, ქუთაისის და ფოთის კალაქების თვითმართებულობა, რომელთაც ახალ კანონით უნდა აიორონთ თვითნი კალაქებისათვის მომრიგებელი მისამართული, დაუყოვნებლოდ შედგენენ არჩევნებს. ტულიძისში უნდა აირჩეს 22 უბნის მომრიგებელი მისამართული და 11-საბათი, ქ. ქუთაისში—5 უბნისა და 3-საბათი, ქ. ფოთში—2 უბნისა და 1-საბათი.

გერმანიის შტაბიდან

გერმანიის სამინისტროს დელეგატი კავკასიაში 20 ამ თვეს შემდეგი დავებმა მიიღო სტამბოლიდან:

„სამიწვევითარ საეული სტამბოლიდან ატყვიბინებს გერმანიის სამიწვევითარ დელეგაციის კავკასიაში, რომ მთავრობის შეცვლამ სრულიად უნიკინდენტო ჩაიარა.

ფრანკის საზღვარზე სრული სიმშვიდეა. მტრის წინსვლას ოსმალეთის ტერიტორიაზე არ ჰქონია დავლი.

სოიაში ბალტიკეთის(ასოროს)კლათი კილო-მეტრი აღეპნასავალი ინგლისურებმა შეიგერიტ თავის უნაკლებობა ძალბით, ხომლის მიმართულენით მკერე-რიკეხიან მტრის არტყევაში მან წინ წაიჭია. ქ. მოსკოვს დღემდე ოსმალეთის ხელშია.

ყველა მხება ოსმალეთის მიერ სეპარატული ზავის შეკვრის შესახებ ყალიბათ და დამყარებულია სამიწვევითა მანვერებზე.“

საქალი ავაბი.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სამკურნალო სამსახურთა ნაწილი ამ უმბად იკვლევებას საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე სასურველობის და საავადმუშეობების დაარსების შესახებ შეფარდებით იმ ვაგებამ, რომელიც საერთო ვანგებობას აქვს დასახული.

მოთავრობის თანავადმობარემ ე. კორდანიანი შედგენა მისალმოცი დეკემა მიიღო: „ტული-

საქალი ავაბი.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სამკურნალო სამსახურთა ნაწილი ამ უმბად იკვლევებას საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე სასურველობის და საავადმუშეობების დაარსების შესახებ შეფარდებით იმ ვაგებამ, რომელიც საერთო ვანგებობას აქვს დასახული.

მოთავრობის თანავადმობარემ ე. კორდანიანი შედგენა მისალმოცი დეკემა მიიღო: „ტული-

